

การเปิดบัญชีทุนสำหรับนักลงทุนต่างชาติที่เข้ามาลงทุนในเวียดนาม

ในช่วงหลายปีที่ผ่านมาเวียดนามประสบความสำเร็จเป็นอย่างสูงในการดึงดูดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI) โดยมีปัจจัยสำคัญที่อยู่เบื้องหลังความสำเร็จ คือ นโยบายของรัฐบาลเวียดนามในการส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศ รวมถึงการปรับปรุงและผ่อนคลายกฎระเบียบการลงทุนในหลายด้าน เพื่อดึงดูดให้นักลงทุนต่างชาติเข้ามาลงทุนในเวียดนามมากขึ้น ทั้งนี้ ในช่วง 1-2 ปีที่ผ่านมา รัฐบาลเวียดนามได้ปรับปรุงข้อบังคับว่าด้วยการเปิดบัญชีทุนสำหรับบริษัทต่างชาติที่เข้ามาลงทุนในเวียดนาม ซึ่งเป็นการเอื้อประโยชน์และอำนวยความสะดวกให้การดำเนินธุรกิจของบริษัทต่างชาติเป็นอย่างมาก นอกจากนี้ ยังปรับปรุงกฎระเบียบว่าด้วยการกู้เงินจากต่างประเทศ โดยอนุญาตให้บริษัทต่างชาติที่เข้ามาลงทุนในเวียดนามสามารถกู้เงินจากต่างประเทศได้ภายใต้เงื่อนไขที่ธนาคารกลางเวียดนามกำหนด โดยมีรายละเอียดที่น่าสนใจ ดังนี้

➤ **การเปิดบัญชี Direct Investment Capital Account (DICA)** ภายใต้ Decree 70/2014/ND-CP ธนาคารกลางเวียดนามมีข้อกำหนดให้บริษัทต่างชาติที่เข้ามาลงทุนในเวียดนามในรูปแบบ FDI ต้องเปิดบัญชีทุนที่เรียกว่า Direct Investment Capital Account (DICA) กับธนาคารพาณิชย์ในเวียดนามที่ได้รับอนุญาตเพื่อดำเนินธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศโดยเฉพาะ โดยบริษัทต่างชาติสามารถเปิดบัญชี DICA ได้ทั้งในสกุลเงินต่างประเทศและสกุลเงินดอง ซึ่งต่างจากในอดีตที่บริษัทต่างชาติสามารถเปิดบัญชี DICA ในสกุลเงินต่างประเทศได้เพียงบัญชีเดียว การอนุญาตให้เพิ่มการเปิดบัญชี DICA ในสกุลเงินดองนับเป็นการช่วยสนับสนุนบริษัทต่างชาติกรณีที่ต้องการนำรายได้ที่เกิดขึ้นในประเทศที่เป็นสกุลเงินดองไปลงทุนต่อ (Reinvest) ทั้งนี้ บัญชี DICA สกุลเงินต่างประเทศสามารถใช้ทำธุรกรรมได้หลายกรณี อาทิ กรณีรับโอนเงินเข้า เช่น เงินทุนสกุลต่างประเทศที่ใช้ในการบริหารจัดการบริษัท เงินกู้จากต่างประเทศ และรายได้สกุลเงินต่างประเทศที่เกิดขึ้นจากการดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับ FDI ในเวียดนาม เป็นต้น กรณีถอนเงินสำหรับใช้จ่าย เช่น การจ่ายค่านอกเบี่ยเงินกู้สกุลต่างประเทศ ค่าใช้จ่ายในการโอนเงินตราต่างประเทศ และการโอนเงินทุนของโครงการลงทุน เป็นต้น ส่วนบัญชี DICA สกุลเงินดองสามารถใช้ทำธุรกรรมในรูปแบบเดียวกับบัญชี DICA สกุลเงินต่างประเทศ แต่ต้องเป็นธุรกรรมสกุลเงินดองเท่านั้น อย่างไรก็ตาม ธนาคารกลางเวียดนามกำหนดว่าหากบริษัทต่างชาติต้องการเปิดบัญชี DICA กับธนาคารแห่งใหม่ บริษัทต่างชาติต้องดำเนินการปิดบัญชีกับธนาคารเดิมและโอนยอดคงเหลือในบัญชีเก่าทั้งหมดไปบัญชีใหม่ ซึ่งกระบวนการเปิดและปิดบัญชี DICA ขึ้นอยู่กับกฎเกณฑ์และข้อกำหนดของแต่ละธนาคาร

➤ **การเปิดบัญชี Indirect Investment Capital Account** นอกจากการเปิดบัญชี DICA แล้ว บริษัทต่างชาติยังสามารถเปิดบัญชีทุนที่เรียกว่า Indirect Investment Capital Account (IICA) สกุลเงินดองกับธนาคารพาณิชย์ในเวียดนามที่ได้รับอนุญาตอีกหนึ่งบัญชี เพื่อดำเนินธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนทางอ้อม (Indirect Investment) ในเวียดนาม อาทิ การรับโอนรายได้จากการขายเงินตราต่างประเทศให้กับสถาบันการเงิน และการรับโอนรายได้จากการขายหลักทรัพย์ รวมถึงการชำระค่าใช้จ่ายทางกฎหมายที่เกิดขึ้นในเวียดนาม เป็นต้น โดยการลงทุนทางอ้อมดังกล่าวจำเป็นต้องมีการแลกเปลี่ยนสกุลเงินตราต่างประเทศเป็นสกุลเงินดองก่อนการทำธุรกรรมการลงทุน

➤ การอนุญาตให้บริษัทต่างชาติโอนเงินทุนมาใช้จ่ายก่อนได้รับใบอนุญาตลงทุน ธนาคารกลางเวียดนามอนุญาตให้บริษัทต่างชาติสามารถเปิด Non-resident Payment Account เพื่อใช้สำหรับโอนเงินทุนบางส่วนเข้ามาในเวียดนามก่อนที่บริษัทจะได้รับใบอนุญาตลงทุน (Investment License) เพื่อนำมาใช้จ่ายในกิจกรรมที่เกิดขึ้นในช่วงก่อนการลงทุน อาทิ ค่าใช้จ่ายในการจดทะเบียนธุรกิจ ค่าใช้จ่ายในการสำรวจตลาด และค่าใช้จ่ายสำหรับที่ปรึกษาหลักทรัพย์ทางธุรกิจ เป็นต้น โดยค่าใช้จ่ายดังกล่าวจะถูกนำมาคำนวณเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน (Operating Expense) หลังจากบริษัทได้รับใบอนุญาตการลงทุน

➤ การกู้เงินจากต่างประเทศ (Offshore Loan) ธนาคารกลางเวียดนามอนุญาตให้บริษัทต่างชาติที่เข้ามาลงทุนในเวียดนามสามารถกู้เงินจากต่างประเทศได้ โดยการดำเนินธุรกรรมต้องอยู่ภายใต้ Decree 219/2013/ND-CP รวมถึง Circular 03 และ 05/2016/TT-NHNN ซึ่งกำหนดให้บริษัทต่างชาติที่ต้องการกู้เงินระยะกลาง-ยาว (มีอายุมากกว่า 1 ปี) รวมถึงเงินกู้ระยะสั้น (กรณีมีการต่ออายุเงินกู้มากกว่า 1 ปี) จากต่างประเทศ ต้องลงทะเบียนและต้องได้รับอนุมัติจากธนาคารกลางเวียดนาม โดยการลงทะเบียนสามารถดำเนินการได้ 2 ช่องทาง คือ 1) การลงทะเบียนออนไลน์ผ่านเว็บไซต์ของธนาคารกลางเวียดนาม ซึ่งธนาคารกลางเวียดนามจะใช้เวลาอนุมัติ 12 วัน และ 2) การยื่นเอกสารด้วยตนเอง ใช้เวลาอนุมัติ 15 วัน (จากเดิมที่ใช้เวลาอนุมัติ 20 วัน) นอกจากนี้ ธนาคารกลางเวียดนามยังได้ผ่อนคลายนโยบายการลงทะเบียนหากมีการเปลี่ยนแปลงข้อมูลบางประการในอนาคต เช่น การเปลี่ยนแปลงที่อยู่ของผู้กู้ ซึ่งผู้กู้ไม่จำเป็นต้องเข้าไปแก้ไขข้อมูลที่ลงทะเบียนไว้แล้ว แต่ต้องแจ้งเป็นหนังสือไปยังธนาคารกลางเวียดนาม ทั้งนี้ การกู้เงินจากต่างประเทศประเภทเงินกู้ระยะกลาง-ยาว บริษัทต่างชาติต้องทำธุรกรรมผ่านบัญชี DICA เพียงบัญชีเดียว ขณะที่การกู้เงินจากต่างประเทศประเภทเงินกู้ระยะสั้นสามารถทำธุรกรรมผ่านบัญชี Offshore Loan Account (OLA) ได้อีกหนึ่งบัญชี ซึ่งทั้งสองบัญชีสามารถใช้ในการเบิกจ่ายเงินกู้และชำระคืนเงินกู้จากต่างประเทศ อย่างไรก็ตาม หากกำหนดเวลาการเบิกจ่ายเงินกู้ การชำระคืนเงินกู้ หรือการชำระคืนดอกเบี้ย มีการเปลี่ยนแปลงภายในระยะเวลาไม่เกิน 10 วันจากกำหนดเวลาที่ได้ลงทะเบียนไว้กับธนาคารกลางเวียดนาม บริษัทต่างชาติไม่จำเป็นต้องแจ้งให้ธนาคารกลางเวียดนามทราบ เพียงแต่แจ้งธนาคารของตน แต่หากมีการเปลี่ยนแปลงเกินกว่า 10 วัน ต้องแจ้งให้ธนาคารกลางเวียดนามทราบและต้องเข้าไปลงทะเบียนใหม่สำหรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว

เป็นที่น่าสังเกตว่า ธนาคารกลางเวียดนามมีการปรับปรุงกฎระเบียบเพื่อผ่อนคลายขั้นตอนการกู้เงินจากต่างประเทศและอำนวยความสะดวกให้กับบริษัทต่างชาติ แต่โดยรวมธนาคารกลางเวียดนามยังคงจับตามองการดำเนินธุรกรรมเงินกู้ต่างประเทศอย่างใกล้ชิด เพื่อควบคุมการไหลเข้า-ออกของเงินทุนจากต่างประเทศ ตลอดจนรักษาเสถียรภาพของค่าเงินต้องและทุนสำรองระหว่างประเทศ